

eam; sed illa per ipsum. Christus suo nomine invocatus non statim exaudit: profectò id justè facit, invocato autem nomine matris, eis merita invocantis non merentur, ut exaudiatur, merita tamen matris intercedunt, ut exaudiatur. Subinde opportunè admonet Sanct. Bonavent. in Psal. Virginis, Psal. 18. Respirate ad illam perditi peccatores, & perducet vos ad indulgentia portum. Cui consonat Idiota doctus lib. de contemp. Virg. cap. 5. Peccator per te respirat in spem venie. Subiungitque Mariae nomen esse spiraculum hominis, & lucernam: Lucerna domini, id est, Maria, spiraculum hominis. Prov. 20. 27. Maria Errantium peccatorum luna est illuminatrix, dominatrix, & vita, quia per illam divinae gratiae inspiratio, cuius splendor animum completer, ducatum lapis praestat, & peccatum efficit mare.

1818 Quia Christus suis aspergit oculis Petrum totum in crimen, crimen deposuisse testantur Evangelista, Lucæ 22. Et conversus Dominus respergit Petrum, &c. Et egressus foras flevit amare. Addiderim; quia in Deiparae oculos incidit, in novam erectus salutis spem, illuminatus, & in lacrymas resolutus. Cur non de Mariae oculis id predicabimus? de qua in celesti hymno cantit Ecclesia: Ad te suspiramus gementes, & slemtes in hac lacrymarum valle; eia ergo advocata nostra illos tuos misericordia oculos ad nos converte. Ad quæ verba Sanctus Bernardus meditatione super salve, ita mellifluè: Non dubitamus Domina, quin si nostras asperges miserias, non posse tua misericordia suum retardare effectum, & facere mirabiles, neen, & amabiles illi tuorum radii oculorum, quibus nos allicis ad amorem, & ad plenam ducis salutem; ne venenatos oculos basiliisci timeamus. O Euse oculi venerati, cur non offeritis vos oculis Virginis, si vulvis perfectam recipere medicinam? Nam suorum claritas oculorum tenebras expelli, effugat catervas demonum, purgat vitia mentium, corda congelata accedit, & denunt ad cœlestia trahit. O quam beati, o domina, quos tui viderint oculi! Hos ergo oculos ad nos Domina converte. Quid revocandus est color oculorum Deiparae; quem fuisse cæsum, & viridantem putant S. Epiphanius de laud. Virg. Nicephorus Calistus lib. 2. Histor. Eccles. cap. 33. Oculis acribus subflavas, & tanquam olivæ colore pupillas in eis habens. Nec discentiunt Sanctus Anselm. & Albertus Magnus, qui Mariæ dant fuscos, vel glaukos oculos: color enim viridis, ifque concretus in oleo, saepè his nominibus explicatur. Unde Horat. 2. serm. saty. 2. nigras oleas dixit: glaucus verò color oleaginum refert, seu viridem. Juxta hæc, quis non in olivæ colore, quæ nunquam (ut Plinius obseruat lib. 16. cap. 20.) viridanibus foliis spoliatur, Deiparae misericordiam agnoscat? Satis enim notum est in olivæ colore semper virientes, virentem semper misericordiam designari, semper utique viret in Deiparae oculis clementia, & misericordia.

Color oculorum Deiparae in istar viridianis oliva. Niceph. Antel. Albert. Magn. Horat. Plini. Can. 7. 4. Plin. Ovid.

dius Fatto. 4. virides aquas. Et Virg. 4. Virg. Geor. flagna videntia. Hoc ad Deiparae oculi Deti. culos misericordes referas. Quod autem di- para cur sit nimirum pescinis in Hejebon.

1819 Propterea Cantic. 7. 4. sic Deiparae oculi commandantur: Oculi tui sicut pescinae in Hejebon, quæ sunt in porta filiæ multitudinis: quia illæ aquæ à vicinis arboribus virides obiiciebant imagines. Sic Plinius viridantem fluui lucem dixit, lib. 4. cap. 8. Ovi-

Can. 2. 1. Christus, & flos campi: ex Hebraeo fonte transferas, ego Maria flores flos gariophyllatus. Et cum in hac specie floridum, ut in palmitibus, & aliis stirpibus malorum, & femellam agnoscamus, Hispanæ clabel, y clabellina, si Christus flos est gariophyllatus, erit item Deipara gariophyllatus flos: Ipsa est flos campi, de qua ortum est speciosum lily convallium, ait S. Augustinus. Ser. de Maria. Candidi planè cariophyllati Jesus, & Maria à suo ortu, clabels blancos. Nunc autem ad sanguineum, & purpureum vergunt colorem in ipsa flagellatione: clabels disciplinados. Christus flos cariophyllatus crudelium hominum verberatione innotescit sanguine purpurascit: Virgo autem licet corpore non acceperit vulnera, neque è venis vi flagellarum elicitus fuerit sanguis; tamen latè per corpus filii sparsus crux, ac solum irrigans tingebat matrem, & in proprium colorem reducebat: & quam Christus in suo corpore flagellationem subibat, subibat quoque Maria suo in corde. O quam suavis odor gratiae ex Christi corpore discerpto, ex Virginis corde laudato!

Hispanæ clabels; de quibus Cant. 2. 1. ego vulneribus. Ecce (ait Rupertus lib. 12. Rup. de Victoria Verbi Dei cap. 29.) quam pluram signacula, signacula iustitia, & fides, scilicet plaga. Hæc illa sunt stigmata, & vulnera, de quibus, quasi de veræ nobilitatis stemmatibus, gloriabatur Paulus ter virgis casus: Ad Galat. 6. 17. Ego stigmata Domini nostri Jesu Christi in corpore meo porto. Ad Galat. Ubi Chrysostom. Non dixit habeo, sed porto: 6. 17. tanquam aliquis de tropis glorians, significante regalibus, &c. Nec verius nobilitatem Christianam jactare possumus, quam cum hoc figillo, his vulneribus, & stigmatibus sigillati fumus; cum ad salvatoris nostri imitationem flagra, & tormenta, ob ejus causam, patienter pertulimus.

1820 Sed dubites; quis hujus sigilli artifices? Anne crudelis carnificum manus? Ipus crediderim amorem usum horum manus. Quis enim alter tantum præstet opus, nisi divinus amor? Cernis ut in toto corpore sculptus amor? Dixeris hic verè cum Poeta. Quodvis vulnus, quævis cadentis sanguinis gutta, amoris litteræ, & scripturæ, amoris lineaæ, & cælaturaæ sunt. Gloriatu*re* Ideco in eximio hujus sculptionis opere aëternus Pater: Ecce ego cælabo sculputram ejus. Ad quod forte alludit Isaías 53. 4. dum illa. 53. 4. Christum vocat percussum à Deo: sive (ut ex Hebraeo transfrut) percussum Dei, aut percussum Deum. Theodosius vertit; flagellatum seu plagatum à Deo. Verè Christus Deus à Deo ipso flagellatus, & plagiatus: aëternus quippe Pater speciali consilio suo & amore erga homines nimis voluit ac permisit Christum flagellari. Unde ipse, & divinus amor manus ibi concessere, ut hoc aperiretur sigillum tot cælaturis, quot vulneribus.

1821 Jam ergo ad Virginem matrem, & martyrem, ad quam dicta præmissus, convertamus sermonem. Desiderat in ejus corde Christus præficere, & sigilli sui cerneare imaginem insculptam illis ipsis flagris, quæ corpus suum verberabant, amore tamen semper impellente, & Patre divino opus perficiente. Pone me ut signaculum, ut signaculum, ut sculpturam annuli super cor tuum. Et cum Mariam filii correptam doloribus flagellatum, & tenerum amorem spirantem, facile ut in cera imprimitur venuflissimum Christi flagellati sigillum: factum est cor meum tanquam cera liquecens. Pl. 22. Unde verissime ipsa Deipara aperuit S. Brigitta lib. 1. revela. cap. 35. Cum flagellatur filius meus, quasi cor meum flagellatur. Et adhuc luculentus Sanct. Bonaventura in simulo amoris cap. de planctu Virginis: Filius in corpore, o Virgo, tu in corde es passa: singula vulnera per ejus corpus sparsa, in tuo corde sunt unita. O crudeles & feroci percutientes efferatæ manus! Quovis ictu duo inferti vulnera; & corpus laceratis filii, & matris cor flagellatis. O amoris, & dulcedinis plenum cor! O capax tot cruciamentorum! Hoc Virginis cor introducit in domum sanguinariam Pilati; in dominum vini, ut ipsa fatetur: introduxit me Rex in cellam vinariam: Hebraicè, in dominum vini: per quod læpe in sacris litteris intellegi solet Christi crux. Deducta Maria est in domum sanguinis, ubi mitifimus ille agnus largiter fuso cruce terram aridam,

Can. 8. 6.

Chalda.

Alanus.

Christi fla- gellati sigil- lum impres- sum cordi, Zach. 3. 9. P. Alcas.

Dalecam.

S. Hieron.

Cor Mariæ vulneratum verberibus, quibus Jesus flagellatur.

Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. Fulcite me flagibus, stipate me malis, quia amore languo.

Cant. 2. 4.

Anteloquium.

1820 Ratum omnibus est, Salvatorem nostrum fuisse Nazareth conceptum, villula superioris Galileæ, Lucæ 1. 26. Ibidem conceptum, & natam Deiparam multo afferunt. Ea propter missis aliis rationibus mater, & filius dicuntur Nazarei, à Nazareth patria conceptionis. Imo Christum Nazareum appellari nonnulli putant propter matrem Nazaream. De utroque predixit Isaías cap. 11. 1. Egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. S. Ambrosius. Ubi Ambrosius lib. 2. de Spiritu Sancto c. 5. Virga est Maria, flos Maria Christus. Sed notandum pro flos ponit Hebraicè neter: unde S. Hieronymus. & alii multi arbitrantur S. Hieron. Christum dici Nazareum, seu Nazareum, quasi florem seu floridum; transferuntque, & Nazareus de radice ejus crescit. Nazareus ergo Christus, id est, flos: flos similiter Deipara quia Nazareæ, & Virga Nazareth florida. Ast quinam isti flores in terflorum varietates? Judicarim esse gariophyllatos, Hispanæ

ridam, & sicutem irrigavit. Ibi introducita dicit; ordinavit in me charitatem. Legi potest apic ex Hebreo: ordinavit in me milites, aciem, cohortem: id enim prae se fert latinum ordinavit, militare quidem, ut ordinare aciem, milites, &c. Instructos contra Dei Matrem, & Martyrem sicutem sanguine milites, armatas manus potentibus flagris; integras flagellantum acies, gaudet ipsa. Nam milites, quibus iussum à Pilato est Jesum denudari, marmoreaque alligari columnæ, ut certius, & quacumque vellet distinguerent ictus percussores; hi ipsi Mariam oppugnarunt, in eam sacerdient: dum enim filius flagellatur in corpore, Mater flagellatur in corde: & quod crudelius in filium efficerunt percutientium manus, eo apertius Mariam oppugnant doior, & amor: ita ut nisi auxilio superiori ei fuisset consultum, & oculi per lachrymas in tenebras issent, & desertas viribus expiraret. Quod Dei auxilium videtur ipfa implorare subiungens: fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo. LXX. vertunt; quia vulnerata charitate ego sum. Vis hujus vulnerability, seu flagellationis signa manifestissima? Expende cum Ricardo lib. de charitate vulnerata, ubi in re non dissimili, ita: Desiderio ardet, ferret affectu, astuat, anhelat, profunda ingemiscens, & longa suspiria trahens. Hæc in Deipara dum filius flagellatur. Apparuit ergo illius cor vulneratum, flagellatum, benè signatum Iesu flagellati sigillo, & honestatum eo nobilitatis itemmat.

1824 Rem hanc ut altius expendamus, sciendum, Mariam angustam adfluisse coram, & audiisse confulos inhumanarum vocum sonitus, quasi rugientium ferarum, rejectum Christum, & hinc præferentium Barabbas; agno lupum, corvum columbae, sicarium Salvatori. Barabbam dimitti sibi, & Iesum crucifigi exposulat: non hunc, sed Barabbam. Sanctus Bonavent. in cursu de compas. Virgin. Gloriosa Domina quæ tua crucianina, cum Barabbas dimittitur, & panes Christus patitur? Ast verò eti tunc tacta dolore cordis intrinsecus Virgo ad dilecti gnati infamiam, divina quadam constantia, & voluntate divinæ omnino concorde consentiebat, ut Barabbas, id est peccator, dimitteretur; & filius suus pro mundi redemptione crucifigeretur. Sic Gerson tract. de canticordio 3. p. alphabeti: Erige cordis aures ad vocem spiritus sui, dum proprium filium, dum dilectum oris sui, viscerum quoque suorum, & votorum consensit crucifigi pro redēptione nostra dans nobis illum utique cum gaudio, & exultatione, quæ summam superabat carnis angustiam. Mirabilis merito quomodo inter se superantes dolorum cumulos, locum habuerit exultatio, & gaudium, quod audis Virginem habuisse. Imò ut magis mireris, animadverte, nisi interna Virginis vox, & affectus cum externo clamantium infanè; crucifige crucifige, non ad sociaretur: horum clamores, & conatus omnino inefficaces, & irritos fore. In cuius rei fortitudinem, rem perpende mysterio plenam.

1825 Aliquando (ut legimus Genes. 32,

24. Verbum divinum laudatissimi juvenis *Lucta Jacobi*, consertis cum Jacob manibus, latè *ea* *huc* spē-
luctatus est. Demum post longam concertationem, ad Jacobum declinavit victoria: *Gen. 32. 24.*

Invaluit ad Angelum, & confortatus est. *Osee. 12.*

Osee. 12. Tigurina: prævaluunt Deo: superior evasit; & vicit: nam Angelus vicem Dei gerens quasi virtus dixit; dimite me; & Jacob arcuus eum stringens respondit, non dimittam te. Unde Sapi. 10. 10. de illo dicitur: Certamen forte dedit ille, ut vincere. *Sap. 10. 10.*

Aduic tamen licet vicerit Jacobus, rogat

victum, & petitionem lachrymis emollire con-

tendit, ut Oseas subiungit: flevit, & ro-

gavit. Rogaverim ego: si triumphator eva-

tit Jacob, cur rogat? cur flet? Nonne hoc

inter victores inuisitatum, quin etiam nec

decoris id judicatur? ut quid rogas Jacob,

quem in palæstra infirmorem sensisti? Mag-

nus, ni me fallo, latet mysterium. Sanctus Isidorus ibi, & Tertull. lib. de Trin. cap. 27. ajunt contentionem hac figurari il-

lam, qua ignobiles filii Jacob Christum in

Cruce essent acturi: Præfigurabatur (inquit Tertull.) Contentio inter Christum & filios

Tertull.

Jacob futura, que in Evangelio dicitur per-

fecta. Et Sanctus Isidorus 9. in Genes. cap.

27. Vir ille typum Christi evidenter ges-

serat. Cui tamen ideo prævaluunt Jacob uique

volenti, ut mysterium figuraret passionis Christi, ubi visus est Jacob in Iudeorum tipo,

hoc est, in corporis sui sobole, prævaluisse

Deo, & quasi cum infirmo, ita cum carne ejus

luctamen inire, & invalescere in passione

ejus, sicut scriptum est, cum dicerent, cruci-

fige, crucifige. Neque id minuere definit

Sanctus Lucas Historicus sacer, cap. 23. 23.

ubi alludens ad Osee prædicta verba illa

invaluit ad Angelum, dixit quod invalec-

bant voces eorum: crucifige, crucifige. Ratio

hinc appareat; quare post victoriā, plan-

ctum, & preces edidit Jacobus; quia vide-

licet Christum ab invicta suorum filiorum,

& immitti petitione prævidit in Crucem agen-

dum, & quia invalecebant voces eorum.

Ast enim verò, quis, quæso, adjutivit Jaco-

bum ut tantam conquereretur victoriā?

Planè Maria fuit adjutrix, quæ in aurora

tum rosida, & quasi lacrymante, tum gau-

dio exultatione, & risu plena præsignaba-

tur, juxta sacrorum Interpretum mentem

ad illud: dimite me, jam enim ascendit au-

ra. Quasi dicat; victum me profiteor Iudeo-

rum clamoribus, dum adeat aurora, id est

Mater, & Martyr mea, meæ crucifixionis, &

præmissæ flagellationi consentiens. Neque

aliter poterat vinci invicibilis, nisi inter-

veniente Maria; neque alter potuere insa-

ne Iudeorum voces prævalere, nisi volen-

te eadem aurora Maria.

§. II.

Harmonicus concentus inter corpus Christi, &
Deipara cor flagellata.

1826 Quando Christus Dominus tradidit lictoribus fuit, astante populo confuso cohorte militum, Praefide, & ministris, sed præcipue Scribis, & Phariseis qui hoc spectaculo plenis lætabantur, nec satiabantur; inter immixtam plebem erat Maria, quæ amore impellente non potuit

non

Affat Deipara Domini flagellatio.
S. Brigit.
S. Bonav.

non accedere proprius, ut ipsam sanctam Brigittam edocuit lib. 1. revelatio, cap. 10. Ego astabam propinquus. Et Sanctus Bonaventura scribit in cursu de compass. Virg. Vidisti filium tuum dulcissimum acriter flagellari. Omnes sibi Jesum ob oculos omnibus denudatum vestibus, & strictè ligatum columnæ, statuere, fixèque simul Matrem contuiti. Primo abreptus exiit Iesus videntis omnibus: quid ignominiosus? Hoc perinde fuit atque Iesupara cor denudare, & coram improbissimorum facie sic statui: quid acerbis? Nudatum Christi corpus ad columnam constringitur durius quam antea vinciverat: quid durius? Nudatum Mariæ cor ipsis vinculis ad eamdem columnam alligatur acriter: quid acrius? in vinculis charitatis constringitur: nam quidquid patitur in corpore filius, Mater, & Martyr Virgo perpessa est in corde, quod effectum est perfectissima Iesu nudati, & ligati imago. Antiquo ritu viri ingenui, & nobiles in suæ nobilitatis argumentum geflabant bullam in cordis effictam modum, & collo pendente, atque ipsi superpositam cordi. Supponit cor Mariæ ut bullæ pretiosissima Christo flagellando, ut ejus ingenititas, nobilitas, & veritas prodantur. Et debebant agnoscere perfidi Iudei non esse dignum qui flagellaretur vir ingenuus, nobilis, verax, flagellatio enim pœna adeo acerba mancipiis, & reipublica faci infligebatur. Vel Jesus bullæ & corde Virginis condecoratur portendebat auspiciatam hostiam: malo enim erat augurio si absque corde hostia reperiretur. Ideo ut hæc hostia felicissima donet auspicia, duplice est prædicta corde.

Iam ergo milites bini, terrive alligatum columnæ corpus Iesu, ac Deipara cor circumstetere, flagra expedient, librant lacertos, manum tollunt, alternisque manibus pulsant validissime. Primitus istib[us] vibices saeva intumescere, has iteratis flagris in vulnera, & plágas aperuerunt. Quid hoc fuit? Dicam, prædicto exemplo. In dupli hoc dominici corporis, & virginis cordis flagellatione ipsisdem omnino ictibus effecta, usi eveniente putaverim, quod de duobus musicis instrumentis à multis circumfertur experientia ipsa edotis. Videlicet si utriusque fides ad unam eandemque harmonici concentus unitatem perfecit tendantur, & attemperentur, uno repercuesso, aliud, eti nullius pulsatum, vel tentatum manibus, eamdem edefit consonantiam. Lege Aulum Gellium lib. 9. cap. 7. & ibi Suetonij, & aliorum testimonia. Vide Ioan. Bapt. Porta lib. 20. Magiae naturalis cap. 7. Vnum audi Gregorium Magnum lib. 1. moral. cap. 5. Hi, qui chordarum harmoniam temperant, tanta hanc arte dispensant, ut plerumque cum una tangunt, longe alia, ac multis interierentibus posita corda, quatitur: cumq[ue] ista sonum reddit, illa, quæ in eodem cantu posita est, alijs impercussis tremit. Et sunt musicæ artis peritissimi, qui hoc tentant saepè, & experientia semper didicisse affirmant. Ad rem ergo nostram.

Christum ad columnam alligatum, & flagellatum, nec non Deipara cor ipsissima Martyrij Dominicæ tormenta cum debita approximatione sustinens, appellataveris

P. Ideph. de Flores de Agone Martyr.

jure merito duo musica instrumenta in idem Christus in-
far cithara
repercussa
sonat.

ps. 56. 9.
S. Aug.

Cath. operans psalterium est: Cath. humana patiens cithara est. Sonet psalterium, illuminatur caci, audienti furi, stringantur paralytici, ambulent claudi, surgant agroti, resurgent mortui, iste est sonus psalterii. Sonet & cithara, teneatur, flagelletur, irrideatur. Similiter cor Virginis cithara vocitandum. Ipsorum cherubinorum cithara, dicitur à Sancto Epiph. ferm. de Mariæ laudibus: cithara Spiritus sancti, à Sancto Bonavent. in carmi. Vir littera A. Tanta fuit inter has duas citharas consonantia, ut corpore Christi flagris percuso, cor Mariæ sonum ederet, quasi eodem repercusa flagro. Alterius manibus pulsatur Christi corpus, iteratis flagris percuditur: ex mirabili consonantia, & tempore cor Mariæ pulsari, ac percussio pulsat re ipsa solū ac percusso Jesu corpore. Flagris carnem Christi prosciundunt, ipsis cor Virginis scinditur: tocan no depunendo, sino de rasgueado. Olim Deus Isa. 16. 11. Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit. Jerem. 48. 36. Cor meum ad Moab quasi tibia resonabit. Cor & venter promiscè sumuntur: Et Dei cor appellatur cithara, quæ tacta dolore ob Moabitum vastationem dat sonum in funere funereum, quin ipsa percussatur. Audi Davidis cor, & Christum ad columnam ligatum, & flagellatum quasi instrumenta unisona Psalm. 56. 8. Paratum cor meum Deus, paratum cor meum, cantabo, Ps. 56. 8.

¶ psallam. Subdit v. 9. ac si pulsatam flagro carnem Christi audiret: exurge psalterium, & cithara. Dixi ex Augustino sonare Christum, ut citharam, cum tenetur, flagellatur, irreditur. Ex adsociate mira sonat Regia Cantoris cor. Audi Augustinum hæc ad S. Aug:

Pauli perpessiones transferentem: Erat in presulis, in catenis, in plagiis, in fame, & siti, in frigore, & nuditate, in omni vastatione laborum, & dolorum, & dicebat; gloriamur in tribulationibus! Unde: Quia paratum cor meum Deus, paratum cor meum, cantabo, & psallam. Etenim & Davidis, & Pauli corda instrumenta erant musica in eamdem harmonici concentus unitatem temperata cum Christo, qui cithara est ad columnam constrictus, & verberatus. Quid mirum, pulsato hoc instrumento, pulsantur & illa? Quod potiori jure dicendum de Mariæ corde, quod est cithara ad majorem unitatem temperata, & in idem omnino melos contenta cum filio: ut enim Arnoldus Carno. de laud. Virg. Una est Mariæ, & Christi cor, Arnol. unus spiritus, una charitas.

§. III.
Quod ex flagellato Deipara corde sanguinis profluvium? quot, & quam acerba et sim vulnera inflcta?

1829 C Orpus Christi cæsum primò funicis crassioribus, deinde ferreis loricis, & tertio catenulis, quartò virgis spinosis, & aculeatis (ut multi volunt) apparet totum sanguineis imbris purpura-

Xy